

Begäran om utlåtande: Utkast till fördrag om överlåtelsebara transportdokument (Draft convention on negotiable cargo documents)

Inledning

Justitieministeriet ber om utlåtanden om fördraget om överlåtelsebara transportdokument och om hur ändamålsenligt det är att underteckna fördraget. Samtidigt ber ministeriet en preliminär bedömning av de åtgärder som anslutningen till fördraget eventuellt kommer att förutsätta inom förvaltningsområdet, om ett förbehåll är nödvändigt med tanke på att förbinda sig till fördraget samt vilka bestämmelser som skulle kräva riksdagens medverkan.

Bakgrund

Kina föreslog 2019 att FN:s kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL) ska utveckla ett instrument för att skapa ett system med överlåtelsebara transportdokument med särskild hänsyn till järnvägstransporter mellan Europa och Asien. Till skillnad från konossement för sjötransport innehåller transportdokument för andra transportformer, till exempel fraktsedlar för järnvägstransporter, inte rätt till godset och de kan inte heller användas till exempel vid finansiering på samma sätt som konossementen.

Sommaren 2022 gav UNCITRAL dess VI-arbetsgrupp i uppdrag att utveckla ett nytt instrument. Vid det sista sammanträdet våren 2025 bad VI-arbetsgruppen UNCITRAL:s sekretariat att överlämna ett utkast till fördrag om överlåtelsebara transportdokument (Negotiable Cargo Documents, NCD) till FN:s kommission för internationell handelsrätt.

Kommissionen behandlade utkastet till fördrag vid sitt 58:e årsmöte i Wien i Österrike den 7–11 juni 2025. Nästa steg är att utkastet sänds tillsammans med kommissionens rapport till FN:s generalförsamlings sjätte kommitté för behandling. Planen är att generalförsamlingen godkänner fördraget och samtidigt också fattar ett beslut om att öppna fördraget för undertecknande. Efter det förväntas en ceremoni för undertecknande äga rum, varefter staterna kan ansluta sig till fördraget.

Utkastet till fördrag innehåller bestämmelser bland annat om utställning av överlåtelsebara transportdokument, dokumentens innehåll, innehavarens rättigheter, ansvar vid utövandet av rättigheterna, beviseffekt, leverans av gods, överföring av rättigheter och om särskilda villkor för utställning och användning av elektroniska överlåtelsebara transportdokument.

Målsättningar

Finland har ännu inte fattat något beslut om att underteckna fördraget. Innan fördraget öppnas för undertecknande kommer justitieministeriet att begära utlåtanden om fördraget och om hur ändamålsenligt det är att underteckna det. Samtidigt ber ministeriet en preliminär bedömning av de åtgärder som anslutningen till fördraget eventuellt kommer att förutsätta inom förvaltningsområdet, om ett förbehåll är nödvändigt med tanke på att förbinda sig till fördraget samt vilka bestämmelser som skulle kräva riksdagens medverkan. Att underteckna fördraget innebär inte automatiskt att staten förbinder sig till avtalet. Fördraget godkänns genom ett separat nationellt förfarande.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlaatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlaatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)).

Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat via utlaatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/30625/2023).

Om det inte är möjligt att använda utlaatande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registrators-kontor per e-post på adressen: kirjaamo.om@gov.fi eller per post till adressen: Oikeusministeriö PL 25, 00023 Valtioneuvosto. I de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/30625/2023. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena kan publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod OM179:00/2023). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlaatande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlaatande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret på utlaatande.fi. Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vi ber er lämna ert utlåtande genom att besvara den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten senast den 7.11.2025

Beredare

Ytterligare information ges av Johanna Isoaho, johanna.isoaho@gov.fi, +358295150297

Länkar:

https://uncitral.un.org/en/working_groups/6/negotiablecargodocuments

Bilagor:

[Annex I Draft convention on negotiable cargo documents.pdf](#) - Draft Convention

[Taustamuistio NCD.docx](#) - Taustamuistio

[Promemoria NCD.docx](#) - Promemoria

Sändlista:

Asianajaja, oikeustieteen tohtori, Lauri Railas
DB Schenker
Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Finlands näringsliv EK
Finanssiala ry
Finnair Cargo
Finnair Cargo
Finnlines
If vahinkovakuutus, If Skadeförsäkring
Liikenne- ja viestintäministeriö, Kommunikationsministeriet
Liikenne- ja viestintävirasto, Transport- och kommunikationsverket
OP Financial Group
Prof.em. Lena Sisula-Tulokas
SEB
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (SHLL)
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen merioikeusyhdistys CMI ry
Suomen Satamat ry
Suomen Varustamot ry, Rederierna i Finland
Teknologiateollisuus ry
Ulkoministeriö, Utrikesministeriet
VR-Yhtymä Oyj, VR-Group Abp
Ålands landskapsregering, Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Isoaho Johanna
Oikeusministeriö